

БЕЛЫЕ НОЧИ

► TANJA ANDDER IN JANJA URBAS

Konec junija se nad rusko severno prestolnico dobrih deset dni nikoli povsem ne znoči. Ta neskončno trajajoči dan je znan kot bele noči.

Bele noči = **белые ночи** (b'elnye noči) poznajo vsi kraji, ki ležijo severneje od severnega tečajnika na severni ali južnega tečajnika na južni polobli. Poleti imajo svetlo ves dan, ponoči se samo malo zmračí, pozimi pa je obratno in je svetlo samo za kratek čas. V Rusiji je takih naseljenih krajev veliko, med njimi je najbolj znan Sankt Peterburg, še bolj pa so bele noči vidne v še severnejših mestih, kot so Murmansk, Arhangelsk ali Norilsk.

Bele noči so ena izmed glavnih zaščitnih znakov Sankt Peterburga in trajajo od 11. junija do 2. julija. Ker mesto obišče največ turistov prav v tem času, so cene turističnih nastanitev takrat tudi do štirikrat dražje kot sicer. V tem času predstavlja še posebno doživetje nočna plovba z ladjico po vodnih kanalih severnih Benetk. Med njo potniki vidijo tudi nočno odpiranje dviznih mostov = **ночной развод мостов** (načnoj razvot mastof) na reki Nevi. V tem času v mestu poteka veliko različnih kulturnih in športnih prireditev, od festivalov = **фестивали** (f'ist'ivali) klasične in džezovske glasbe do mednarodnega turnirja v badmintonu = **турнир по бадминтону** (turnir pa badmintonu).

Bele noči močno odmevajo v ruski kulturi, od besedne do glasbene umetnosti. Kar nekaj pesmi in literarnih del nosi ta naslov, med njimi pa je

Odprti mostovi v sanktpeterburški beli noči.

zagotovo najbolj znana povest = **повесть** (pov'est'sj) Dostojevskega *Bele noči*, v kateri se glavna junaka prvič srečata prav v času belih noči. V tem delu leta pa so strnjeni tudi dogodki še bolj znane pisateljeve mojstrovine, romana *Zločin in kazen*. Nespečnost belih noči tako še poveča Razkolnikov nemir in čustveno razburjenost. Puškin pa je v pesnitvi *Bronasti jezdec* o teh čudovitih nočeh, v katerih lahko bereš in pišeš brez svetilke, zapisal:

Zanimivo in uporabno: noč ima svojo moč, bela pa še posebej – na (nevajen) organizem vpliva podobno kot polna luna, ljudje so bolj vznemirjeni in imajo težave z nespečnostjo.

*И, не пуская тьму ночную
На золотые небеса,
Одна заря сменить другую
Спешит, дав ночи полчаса*

*In ne pusti se tema nočna
na nebo iz zlata,
ena zarja drugo menja,
pol ure noči da časa.*

PREVOD: TANJA ANDDER